

๖๐๙

ເຄີຍ ລໍາ ຕົກນທີ ១៩០ ຮາຊກິຈຈານບໍານາທຳ ອ ຂັນວາຄມ ແຂວງ

ພຣະການບໍ່ດູນກົກ

ຖຸເງິນ

ພ.ສ. ២៥០៩

ກົມພຄອດຖະລຸນາທີ ປ.ຮ.

ໃຫ້ໄວ້ ພ ວັນທີ ២៥ ພັນຍັນ ພ.ສ. ២៥០៩

ເປັນນທ ៤ ໃນຮັກລົບຈຸບັນ

ພຣະບາທສມເຄົງພຣະປຣມືນທຣມຫາກຸມພຄອດຖະລຸນາທີ
ພຣະບຣມຮາຈໂອງກາຣໂປຣດເກລ້າ ໃຫ້ປະກາສວ່າ

ໄດຍທເບັນກາຣສມຄວຮຈົດກາຣຖຸເງິນເພື່ອໃຊ້ຈ່າຍຕາມງບ-
ປະນາຜົມແຜ່ນດິນ

๖๐๘

ເດັ່ນ ລໍາ ຕອນທີ ១០០ ຮາຊກົງຈານຸບເກຍາ ອ ຂັນວາຄມ ២៥០៩

ຈຶ່ງທຽງພຣະກູ້ມາໂປຣດເກລ້າ ແລ້ວ ໄກສະຕິພຣະຮາຊບໍ່ຢູ່ມູນຕື່ຂນ
ໄວ້ໄດ້ຢຳຄຳແນະນຳແລະຢືນຍອມຂອງສຫາວຳຮ້າງຮັບຮັມນູ້ມູນໃນສູານະ
ຮັບສູາ ດັ່ງຕໍ່ໄປນີ້

ມາຕາຮ ១ ພຣະຮາຊບໍ່ຢູ່ມູນຕື່ຂນເຮັດວາ “ ພຣະຮາຊບໍ່ຢູ່ມູນຕື່
ກູ້ເງິນ ພ.ສ. ២៥០៩ ”

ມາຕາຮ ២ ພຣະຮາຊບໍ່ຢູ່ມູນຕື່ຂນໄໝ້ໃຫ້ເປັນຄົບຄົງແກ່ວັນຄົດຈາກ
ວັນປະກາສີໃນຮາຊກົງຈານຸບເກຍາເປັນຄືນໄປ

ມາຕາຮ ៣ ໄກສະຕິບໍ່ຢູ່ມູນຕື່ຈົ່າງກູ້ເງິນກາຍໃນກໍາມັນຄວາມໄຟ
ເກີນວັນທີ ៣១ ຂັນວາຄມ ພ.ສ. ២៥០៩ ເປັນນຸ່ອຄື່ນໄມ້ເກີນສາມພັນ-
ລັ້ນປາກ ເພື່ອໃຊ້ຈໍາຍຕາມງບປະຮມາຄມແພ່ນດິນ ຈະເປັນເງິນປາກ
ຫ້ອເງິນຕາຄ່າປະເທດສຸກລືໄຕກີ່ໄດ້

ໃນກຣະທີເປັນການກູ້ເງິນຕາຄ່າປະເທດສຸກລືດອລຕາຮສ໌ຫຮັງ
ອເມຣິກາ ໄກສະຕິນວັນເປັນເງິນປາກໃນອ້ຕາຫນັ້ນດອລຕາຮສ໌ຫຮັງ
ອເມຣິກາຕໍ່ອື່ນປາກ ຫ້ອດີ່ເປັນເງິນຕາຄ່າປະເທດສຸກລືອື່ນ
ກີ່ໄກ້ຄຳນວນໂຄຍເທີບຈາກກໍາເສັມອກາກຂອງເງິນຕາສຸກລືນັນ

ມາຕາຮ ៤ ໃນກາຮກູ້ເງິນດັ່ງກ່າວ ນອກຈາກຈະທຳໂຄຍສ້າມູນ
ກູ້ເດື່ອ ໄກສະຕິບໍ່ຢູ່ມູນຕື່ຈົ່າງກົດໂຄຍຍອກທີ່ມີເງິນຄົດໜັງ ພັນຮັບຕັຮ
ຫ້ອຕາຮການໄດ້ເປັນຄຣາງ ແລ້ວ ໄດ້ຕາມຄວາມຕ້ອງກາຮ

๖๑๐

ເດີມ ຕ່ານ ຕອນທີ ๑๑๐ ຮາຊກິຈຈານເບກຍາ ອ ທັນວາຄມ ແລກໂນໂພ

ມາຕຣາ ៥ ວິຊັກຮັກໆ ຊະນິດ ມໍາວິທະໄລ ດັກໝະຂອງພັນຫຼັບຕົວ
ແລະຕາສາຮອນກົດ ອັດຕອກເບຍແລະກຳໜັດເວລາໆຈຳກັດຕົ້ນເງິນ
ສື່ນໍາຮອເງື່ອນໄຂໄດ ທີ່ ລົງທະບຽນ ສື່ນໍາຮອເງື່ອນໄຂໄດ ທີ່
ຕາສາຮອນກົດ ໃຫ້ກຳໜັດໂດຍກູ່ກະທຽວ

ມາຕຣາ ៦ ວິຊັກຮັກໆຢັດຕອກເບຍແລະຈຳກັດຕົ້ນເງິນຂອງ
ພັນຫຼັບຕົວແລະຕາສາຮອນກົດ ດ້ວຍໃຫ້ຈ່າຍແລະຄ່າກຽມເນີນໃນ
ການຈັດການເກີຍວາກັບພັນຫຼັບຕົວແລະຕາສາຮອນກົດ ໃຫ້ກຳໜັດ
ໂດຍກູ່ກະທຽວ

ມາຕຣາ ៧ ໃຫ້ຮູ້ມືນທີ່ວ່າກາງກະທຽວກາງ ຄລັງຮັກໝາກາງ
ຕາມພະຮະຮາບັນຍຸຕົນ ແລະໃໝ່ວ່ານາງອອກກູ່ກະທຽວເພື່ອ
ປົງປັບຕົວການຕາມພະຮະຮາບັນຍຸຕົນ

ກູ່ກະທຽວນີ້ ເມື່ອໄດ້ປະກາສໃນຮາຊກິຈຈານເບກຍາແລ້ວ
ໃຫ້ໃໝ່ບັນດັບໄດ້

ຜູ້ຮັບສັນອັນພະບານຮາຊໂອກກາງ
ຂອມພດ ສ. ຂະນະຮັບຕົ້ນ
ນາຍກວ້າມນົມ

๖๑๑

ເດືອນ ດຸລາ ໧ ຕອນທີ ១៩១ ຮາຊກົງຈານບໍລິສັດ ៦ ຂັນວາຄມ ២៥០២

ທ່ານຍະເຫດ:— ເຫດຜດໃນການປະກາດ ເຂົ້າກວດຮາບໜູນຢູ່ດິດນັ້ນ ກົດ
ເນື້ອງກ້ວຍຮູ້ນັ້ນມີກວາມພັນການທີ່ຈະກ່ານຸ່ມໍາຮູ່ປະເທດໃນສັນກ່າວ ໃ
ມີພອນນຳມາດ ເຊັ່ນ ກາຮກມນາຄມ ກາຮກສຶກສາ ກາຮກຕະຫຼາກດາມສົງນ ກາຮ
ດ້ານການຄຸ້ມຄຸ້ມ ແລະ ການຄະຫຼາດພື້ນພົມຂອງກາຣເຕັກະຫຼາກ ກາຮທີ່ຈະໃຊ້ຄ່າຍ
ກາກເງິນຮາຍໄດ້ກາງກາຍ໌ອາກະເທົ່າກະເທົ່າຍໍອນໄມ່ມີກາຣເພື່ອງພອ ອະນຸ້ນ
ກາຮທີ່ຈະກ່ານຸ່ມໍາຮູ່ປະເທດ ໃຫ້ເຫດຜດກວາມມຸ່ງໝາຍ ຈຳຄັ້ງອາກັນເງິນຫຼຸ
ຈຳຕ່າງມີຮູ້ຄ້ອງຫອດຮູ້ຮາມບໜູນຢູ່ນີ້ໃຫ້ເກົ່າກວດຮູ້ນັ້ນຢູ່ຈິນນາໄຊຈ່າຍໄວ້